

ผู้ผลิตเครื่องนุ่งห่มรายใหญ่ในเอเชียใต้ หวั่นผลกระทบลูกโซ่จากความขัดแย้ง "สหรัฐฯ-อิสราเอล-อิหร่าน" ที่บานปลาย

กลุ่มผู้นำในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอจากภูมิภาคเอเชียใต้ได้เปิดเผยกับสำนักข่าว **Just Style** โดยแสดงความกังวลอย่างยิ่งว่า เหตุการณ์โจมตีทางทหารของสหรัฐฯ และอิสราเอลต่ออิหร่าน รวมถึงการตอบโต้จากฝั่งอิหร่านที่ขยายวงกว้างไปทั่วตะวันออกกลาง กำลังส่งผลกระทบต่อ **ธุรกิจรับจ้างผลิต (Outsourcing)** ของพวกเขาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

"From every point of view, we are very concerned," Chandrima Chatterjee, secretary general of Confederation of Indian Textile Industry told Just Style. Credit: Shutterstock/AustralianCamera

ในขณะที่สถานการณ์ความขัดแย้งยังคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง เหล่าผู้นำในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มจากอินเดีย บังกลาเทศ และจีน ต่างพร้อมใจกันสะท้อนความกังวลผ่าน Just Style ถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อภาคการผลิตและการส่งออกสิ่งทอของภูมิภาค

สภาวะความวิตกกังวลได้แผ่ซ่านไปทั่วอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของอินเดีย ซึ่งถือเป็นฟันเฟืองหลักทางเศรษฐกิจ โดยอ้างอิงจากตัวเลขของ สภาส่งเสริมการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปแห่งอินเดีย (Apparel Export Promotion Council - AEPC) พบว่าในปี 2025 ที่ผ่านมา อินเดียสามารถสร้างรายได้จากการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปมูลค่ามหาศาลถึง 1.626 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

คุณ Chandrima Chatterjee เลขาธิการสมาพันธ์อุตสาหกรรมสิ่งทอแห่งอินเดีย แสดงความกังวลอย่างลึกซึ้งต่อสถานการณ์ปัจจุบัน โดยระบุว่าความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกาเป็นปัจจัยเสี่ยงที่น่ากังวลที่สุด เนื่องด้วยสถานะของยูเออีที่เป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญในการกระจายสินค้าและศูนย์กลางการค้าโลก ซึ่งหากระบบการค้าที่นี้สะดุดลง ย่อมส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมสิ่งทอในวงกว้าง

และคุณ Chandrima ระบุเพิ่มเติมว่า ความเสี่ยงต่อเส้นทางเดินเรือและน้ำมันในสหรัฐอเมริกาซึ่งทวีความรุนแรงขึ้นตั้งแต่ปลายเดือนกุมภาพันธ์ ส่งผลกระทบต่อโครงข่ายการค้า เนื่องจากที่ผ่านมามีอินเดียอาศัยดูไบเป็นประตูหลักในการส่งออกสินค้าไปสู่ตลาดอิหร่านและประเทศใกล้เคียง

พร้อมระบุเพิ่มเติมว่า *“ภาคอุตสาหกรรมกำลังเผชิญกับการหยุดชะงักครั้งใหญ่ โดยเฉพาะวิกฤตการณ์ขาดแคลนโพลีเอสเตอร์และราคาวัตถุดิบที่ปรับตัวสูงขึ้น พร้อมเตือนว่าหากกำลังการผลิตโพลีเอสเตอร์ยังคงถดถอยลงเช่นนี้ อาจส่งแรงกระเพื่อมต่อราคาฝ้ายให้พุ่งสูงขึ้นตามมาในอนาคตอันใกล้”*

คุณ Rahul Mehta ประธานที่ปรึกษาของสมาคมผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปแห่งอินเดีย (Clothing Manufacturers Association of India: CMAI) ให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการว่า ควรใช้ความระมัดระวังในการส่งออกไปยังตะวันออกกลาง โดยควรชะลอการส่งสินค้าและยกระดับมาตรการค้าประกันการชำระเงินให้เข้มงวดขึ้น แม้จะยังไม่เห็นสัญญาณการพังทลายของตลาดในระยะสั้น แต่คาดว่าความต้องการสินค้าแฟชั่นในภูมิภาคดังกล่าวจะซบเซาลงอย่างเห็นได้ชัด

อุตสาหกรรมสิ่งทออินเดียมีความได้เปรียบเหนือคู่แข่งอย่างชัดเจนในด้านต้นทุนพลังงาน ผลจากการพึ่งพาการผลิตไฟฟ้าด้วยถ่านหินภายในประเทศและห่วงโซ่อุปทานที่พึ่งพาตนเองได้สูง โดยคุณ Rahul Mehta ยืนยันว่าราคาไฟฟ้าที่คงที่ รวมถึงการที่ภาคส่วนนี้ไม่ได้พึ่งพาน้ำมันดีเซลและก๊าซเป็นปัจจัยหลัก ทำให้ผลกระทบจากวิกฤตพลังงานโลกต่อภาคการผลิตสิ่งทอของอินเดียอยู่ในวงจำกัด

นอกจากความได้เปรียบด้านต้นทุนไฟฟ้าจากถ่านหินแล้ว คุณ Chandrima Chatterjee ยังได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมที่น่าสนใจว่า บริษัทสิ่งทอของอินเดียจำนวนมากได้หันมาพึ่งพาพลังงานลมและพลังงานแสงอาทิตย์ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนสูงถึง 30% ของปริมาณการใช้พลังงานทั้งหมด โดยสัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนที่เพิ่มขึ้นนี้ ยังเป็นตัวช่วยยกระดับความมั่นคงทางพลังงาน (Energy Security) ของภาคอุตสาหกรรมให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น

วิกฤตการณ์ห่วงโซ่อุปทานสิ่งทอบังกลาเทศ ผลกระทบเชิงโครงสร้างจากความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์

คุณ Rezwan Selim รองประธานสมาคมผู้ผลิตและส่งออกเครื่องนุ่งห่มแห่งบังกลาเทศ (Bangladesh Garment Manufacturers and Exporters Association: BGMEA) ระบุว่า บังกลาเทศในฐานะศูนย์กลางการรับจ้างผลิตเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอที่สำคัญของโลก กำลังเผชิญกับผลกระทบจากการหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทานอันเนื่องมาจากความขัดแย้งทางทหาร ซึ่งส่งผลให้ต้นทุนการดำเนินงานพุ่งสูงขึ้นและสร้างสภาวะความไม่แน่นอนให้แก่ลูกค้าในระดับสากล

โดยมีการวิเคราะห์และข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์ คาดว่า

ความเชื่อมโยงเชิงระบบ (Global Interconnectedness) เน้นย้ำถึงสภาวะพึ่งพาอาศัยกันของเศรษฐกิจโลก โดยระบุว่าเมื่อตลาดโลกเผชิญกับความผันผวน ประเทศฐานการผลิตอย่างบังกลาเทศย่อมได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ในลักษณะปฏิกิริยาลูกโซ่ ซึ่งสะท้อนว่าวิกฤตการณ์ครั้งนี้ส่งผลกระทบในวงกว้างระดับมหภาค

วิกฤตต้นทุนวัตถุดิบและเส้นใยสังเคราะห์ การปรับตัวสูงขึ้นของราคาพลังงานส่งผลโดยตรงต่อต้นทุนปัจจัยการผลิตขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะกลุ่ม เส้นใยประดิษฐ์ (Artificial Fibres) เช่น อะคริลิก (Acrylic) และวิสโคส (Viscose) ซึ่งเป็นวัตถุดิบต้นน้ำที่มีความอ่อนไหวสูงต่อราคาพลังงาน

สภาวะการแบกรับต้นทุนของผู้ผลิต ปัญหาสำคัญที่ภาคอุตสาหกรรมกำลังเผชิญ คือ ความลักลั่นระหว่างต้นทุนที่เพิ่มขึ้นกับราคาคำสั่งซื้อที่คงที่ เนื่องจากลูกค้าไม่ยินยอมปรับเพิ่มราคาสินค้าสำหรับคำสั่งซื้อที่ตกลงไว้ล่วงหน้า ส่งผลให้ผู้ผลิตต้องแบกรับภาระการขาดทุนจากส่วนต่างต้นทุนที่พุ่งสูงขึ้นเพียงลำพัง

การประเมินสถานการณ์และแนวโน้มในอนาคต แม้การผลิตในช่วง 2-3 เดือนข้างหน้าจะยังคงดำเนินต่อไปได้ด้วยวัตถุดิบที่สำรองไว้เดิม แต่คาดการณ์ว่าอุตสาหกรรมจะเผชิญกับความท้าทายอย่างรุนแรงในรอบการผลิตเดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม เนื่องจากต้นทุนปัจจัยการผลิตใหม่ที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

โดยสรุป สถานการณ์ปัจจุบันสะท้อนให้เห็นถึงข้อจำกัดในการปรับตัวของกลไกราคาในห่วงโซ่อุปทานสิ่งทอ แม้ผู้ผลิตจะพยายามเจรจาเพื่อขอปรับราคาตามต้นทุนที่แท้จริง แต่ลูกค้าส่วนใหญ่ยังคงยืนยันในเงื่อนไขเดิมสำหรับคำสั่งซื้อปัจจุบัน โดยมีความเป็นไปได้เพียงเล็กน้อยที่

จะเห็นความยืดหยุ่นในคำสั่งซื้อล่วงหน้าในอนาคต ซึ่งสภาวะดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการเงินของบริษัทผู้ผลิตในบังกลาเทศในระยะยาว

สถานการณ์อุตสาหกรรมสิ่งทอจีน ความยืดหยุ่นเชิงยุทธศาสตร์ท่ามกลางภาวะวิกฤตภูมิรัฐศาสตร์

แม้ในระยะเริ่มแรก อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของจีนอาจยังไม่ได้รับผลกระทบจากอุปสรรคความขัดแย้งในอีหร่านอย่างรุนแรงนัก เมื่อเทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาค เนื่องจากจีนมี "คลังสำรองพลังงานเชิงยุทธศาสตร์" ขนาดมหากาฬ อย่างไรก็ตาม บทวิเคราะห์จาก Bruegel สถาบันคลังสมองด้านเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะแห่งเบลเยียม ชี้ให้เห็นว่าหากความขัดแย้งดังกล่าวยืดเยื้อออกไป ย่อมส่งผลกระทบในวงกว้างผ่านการถดถอยของอุปสงค์ในตลาดส่งออก

โดยมีมติการวิเคราะห์และข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์ คาดว่า

กลไกการป้องกันในระยะสั้น คุณ Alicia Garcia-Herrero หัวหน้านักเศรษฐศาสตร์ประจำภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกของ Natixis ระบุว่า คลังสำรองน้ำมันและการกระจายแหล่งที่มาของพลังงาน (Diversified Sourcing) เป็นปัจจัยหลักที่ช่วยคุ้มครองเศรษฐกิจจีนในระยะสั้น โดยพบสถิติการนำเข้าน้ำมันของจีนพุ่งสูงขึ้นถึง 16% ในช่วงเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ ปี 2026 ซึ่งรวมถึงการนำเข้าจากรัสเซียด้วย

ความเปราะบางเชิงภูมิศาสตร์เศรษฐกิจ จีนยังคงมีความเสี่ยงเนื่องจากต้องพึ่งพาการนำเข้าน้ำมันดิบราว 50% และก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) ประมาณ 30% จากกลุ่มประเทศที่ต้องขนส่งผ่านช่องแคบฮอร์มุซ เช่น ซาอุดีอาระเบีย อิรัก สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และกาตาร์ หากมีการปิดน่านน้ำในอ่าวเปอร์เซียอย่างต่อเนื่อง จะนำไปสู่ภาวะขาดแคลนพลังงาน ต้นทุนค่าระวางเรือและประกันภัยที่พุ่งสูงขึ้นอย่างก้าวกระโดด รวมถึงการแข่งขันอย่างรุนแรงในการแย่งชิงทรัพยากรที่ต้องเปลี่ยนเส้นทางการขนส่งใหม่

ผลกระทบต่อต้นทุนปัจจัยการผลิตต้นน้ำ สภาวะที่เปรียบเสมือนการปิดล้อมทางการค้านี้ อาจส่งผลให้ต้นทุนในส่วนแบ่งการผลิตต้นน้ำของเส้นใยเคมีและวัตถุดิบสิ่งทอในจีนปรับตัวสูงขึ้น แม้ว่าในภาพรวม จีนจะมีความพร้อมในการรับมือกับความผันผวนนี้ได้ดีกว่าประเทศส่วนใหญ่ในเอเชียก็ตาม

ความเสี่ยงในห่วงโซ่อุปทานและการส่งออก

ข้อมูลจาก Huarui Information สถาบันวิจัยตลาดในเมืองหางโจว มณฑลเจ้อเจียง ชี้ให้เห็นว่าภาคการส่งออกของจีนยังคงมีความเสี่ยงสูง โดยมีประเด็นพิจารณา ดังนี้

การพึ่งพาตลาดหลักในตะวันตก ในปี 2025 สหรัฐอเมริกามีสัดส่วนการนำเข้าสิ่งทอจากจีนสูงถึง 15% ตามด้วยสหภาพยุโรป (EU) ที่ 14% โดยเส้นทางการขนส่งหลักมักผ่านคลองสุเอซ ซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับพื้นที่ความขัดแย้ง

ข้อจำกัดด้านโลจิสติกส์ การปรับเปลี่ยนเส้นทางขนส่งไปอ้อม 'แหลมกู๊ดโฮป' แม้จะทำได้ แต่ย่อมแลกมาด้วยต้นทุนค่าระวางที่สูงขึ้นและระยะเวลาการขนส่งที่ยาวนานขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อกระบวนการจัดซื้อและการตัดสินใจวางคำสั่งซื้อของลูกค้า

แนวโน้มการถดถอยเชิงโครงสร้าง หากความขัดแย้งขยายตัววงกว้างจนกระทบต่อกลไกอุปสงค์และอุปทานในระดับสากล ภาคการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของจีนจะต้องเผชิญกับแรงกดดันมหาศาลอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

โดยสรุป แม้จีนจะมีความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์จากการสำรองทรัพยากรและการเตรียมความพร้อมด้านพลังงานที่เหนือกว่าคู่แข่งในเอเชีย แต่โครงสร้างการส่งออกที่พึ่งพาทลาดสหรัฐฯ และยุโรป รวมถึงข้อจำกัดทางภูมิศาสตร์ในการขนส่งผ่านจุดยุทธศาสตร์สำคัญ ทำให้จีนไม่สามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบเชิงลบหากความตึงเครียดในตะวันออกกลางทวีความรุนแรงจนถึงขั้นสันคลอนเสถียรภาพการค้าโลก

Source: JustStyle.com

Photo credit: Shutterstock/AustralianCamera